

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-2-53 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-78/1053-295
Karar Tarihi : 10.11.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Derya YENİŞEN, Bayram Ali GEÇGİL

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN** : Re'sen

20

D. TARAFLAR : Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.
Barbaros Bulvarı No:123 Cam Han K:2
Beşiktaş İSTANBUL

Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.
Barbaros Bulvarı, No:123, Cam han, K:2
Beşiktaş İSTANBUL

Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon (ATV)
Cumhuriyet Caddesi, No:277 K:5, D:5
Harbiye Şişli İSTANBUL

30

Bilgin Yayıncılık A.Ş. (Sabah)
Cumhuriyet Caddesi, No:277 K:5, D:5
Harbiye Şişli İSTANBUL

**E. DOSYA KONUSU : Bilgin Grubuna ait medya varlıklarının kontrolünün
Ciner Grubu tarafından devralınması.**

40

F. DOSYA EVRELERİ : Çeşitli basın ve yayın organlarında yer alan Bilgin Grubu'na ait medya varlıklarının Ciner Grubu tarafından satın alındığı yönündeki haberler üzerine hazırlanan 15.6.2005 tarih ve 2005-2-44/BN-05-D.Y. sayılı Bilgi Notu, Kurul'un 28.06.2005 tarih ve 05-41/582-M sayılı toplantısında görüşülerek anılan devralma işlemine yönelik olarak ilgili işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında olup olmadığının anlaşılması için re'sen inceleme başlatılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 2.11.2005 tarih ve 2005-2-53/Öİ-05-HSÖ sayılı ön inceleme raporu 7.11.2005 tarih ve REK.0.06.00.00-

120/180 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-78 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Devralma Raporu'nda;

1.

- a. ATV Televizyonu'nun Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'den Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye devri ve
- b. Sabah ve Takvim gazetelerinin Bilgin Yayıncılık A.Ş.'den Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'ye devri işlemlerinin

60

4054 sayılı Kanun'un 7/2. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi işlemler olduğu ve bu devralma işlemleri sonucunda ilgili pazarlarda hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azalmasının söz konusu olmadığı anlaşıldığından anılan devir işlemlerine izin verilmesi gerektiği;

2. Öte yandan izne tabi olduğu anlaşılan devralma işlemlerine ilişkin bildirimlerin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 5/6. ve 1997/6 sayılı Tebliğ'in 7/2. maddeleri çerçevesinde zamanında yapılmamış olduğu dikkate alındığında,

70

- a. ATV televizyonunun devri işlemi nedeniyle bu işleme taraf olan *Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.* ve *Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'ye ve
- b. Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle *Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.* ve *Bilgin Yayıncılık A.Ş.*'ye

Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince idari para cezası verilmesi gerektiği;

3. Ayrıca 16. maddenin üçüncü fıkrası uyarınca da süresinde bildirim yapmayan,

80

- a. ATV televizyonunun devri nedeniyle *Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'nin yönetim kurulunda görev alan Önay Şevket Bilgin, Clifford Holmes Polley, Selim Gülmen, Birol Kaplan ile *Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Fercan Aykutlu, Naci Övünç ve Veli Ozan'a,
- b. Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle *Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Fercan Aykutlu, Naci Övünç, Veli Ozan ile *Bilgin yayıncılık A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Dinç Bilgin, Önay Şevket Bilgin, Selim Gülmen ve Ali Çoksoy'a

idari para cezası verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

90 **H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME****H.1. Taraflar****H.1.1. Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.(Merkez Gazete)**

Faaliyet alanı gazete yayıncılığı olan şirketin ortaklık yapısı 1.10.2002 tarihi itibarıyla aşağıdaki şekildedir:

Tablo 1: Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'nin ortaklık yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Merkez Yayın Holding A.Ş.	49.000.000	98
Fercan Aykutlu	250.000	0,5
Veli Ozan	250.000	0,5
Naci Övünç	250.000	0,5
Edip Tunç Akkan	250.000	0,5

Şirketin yönetim kurulu ise; Fercan Aykutlu (Başkan), Naci Övünç (Üye) Veli Ozan (Üye)'dan oluşmaktadır. Merkez Gazete'nin hisse yapısı ve yönetim kurulu yapısı incelendiğinde anılan şirketin Merkez Yayın Holding'in dolayısıyla Ciner Grubu'nun bir şirketi olduğu anlaşılmaktadır.

H.1.2. Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş. (Merkez ATV)

Faaliyet alanı televizyon yayıncılığı olan şirketin, 1.10.2002 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı şu şekildedir:

Tablo 2: Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'nin ortaklık yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Merkez Yayın Holding A.Ş.	49.000.000	98
Fercan Aykutlu	250.000	0,5
Veli Ozan	250.000	0,5
Naci Övünç	250.000	0,5
Tuncel Küçükdeniz	250.000	0,5

Şirketin yönetim kurulu; Fercan Aykutlu (Başkan), Naci Övünç (Üye), Veli Ozan (Üye)'dan oluşmaktadır. Merkez ATV'de aynı şekilde Merkez Yayın Holding'in bir bağlı şirketi olduğu anlaşılmaktadır.

H.1.3. Bilgin Yayıncılık A.Ş.

110 Faaliyet alanı gazete yayıncılığı olan şirketin, 1.10.2002 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3: Bilgin Yayıncılık A.Ş.

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Dinç Bilgin	6.000.000	0,617
Esra Bilgin Polley	30.000	0,003
Güler Bilgin	942.200.000	97
Önay Şevket Bilgin	30.000	0,003
Selim Gülmen	600	0,0000617
Medya Basın Servisleri ve Ticaret A.Ş.	12.632.000	1,3
Bilgin Holding A.Ş.	6.041.233	0,62
Gazete ve Matbaacılık A.Ş.	330.000	0,034
Yayın Dağıtım A.Ş.	1.407.267	0,14
Centron Yüksek Teknoloji ve Basın Hizmetleri A.Ş.	929.700	0,095
Etibank A.Ş.	1.215.000	0,12
İpekyol A.Ş.	442.000	0,04

Şirketin yönetim kurulu; Dinç Bilgin, Önay Şevket Bilgin, Selim Gülmen, Ali Çoksoy'dan oluşmaktadır. Şirket Bilgin Grubu'nun bir şirketidir.

H.1.4. Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.

Faaliyet alanı televizyon yayıncılığı olan şirketin 1.10.2002 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir:

Tablo 4: Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Sabah Haber Ajansı A.Ş.	235.927.036	5
Önay Şevket Bilgin	288.599	0,006
Yayın Dağıtım A.Ş.	848.094.463	19,9
Bilgin Holding A.Ş.	375.895.765	8,8
Centron Yüksek Teknoloji ve Basın Hiz. A.Ş.	73.094.463	1,7
Selim Gülmen	577.200	0,01
Ali Çoksoy	288.599	0,006
Endüstri Holding A.Ş.	21.171.742	0,49
Endüstri Holding A.Ş.	77.628.258	1,8
Merkez Yayın Holding A.Ş.	1.900.610.976	44,7
Turgay Ciner	400.000.000	9,4
Genel Denizcilik Nakliyat A.Ş.	31.571.742	0,7
Halk Sigorta A.Ş.	90.723.773	2,1
Mehmet Aytaç Kanan	200.000	0,004
Mehmet Emin Karamehmet	143.828.258	3,38
T. Genel Sigorta A.Ş.	47.376.227	1,11
Türker İnanoğlu	332.899	0,007
URT Film Yapım A.Ş.	2.390.000	0,05

Şirketin yönetim kurulu; Önay Şevket Bilgin (Başkan), Clifford Holmes Polley (Üye), Selim Gülmen (Üye), Birol Kaplan (Üye)'dan oluşmaktadır.

- 120 Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere Satel Sabah'ın hissedarlık yapısı içerisinde Ciner grubunun da önemli bir payı olduğu görülmektedir. Bununla beraber ortaklık yapısı ile yönetim kurulu yapısı beraber incelendiğinde kontrolün Bilgin grubunda bulunduğu anlaşılmaktadır. ATV televizyonunun yönetimi Bilgin Grubu'ndayken bir aşamadan sonra Ciner Grubu'na geçmektedir. Halihazırdaki karar öncesinde bu devir işlemi ile ilgili herhangi bir başvuru yapılmamış olup, Kurul'un devir işlemi tarihini 1.10.2002 tarihinde yapılan anlaşma tarihi olarak alması bu tarihten sonra kontrol unsurlarının Ciner Grubu'na devrinin gerçekleşmesinden dolayıdır. Bu nedenle değerlendirme açısından yukarıdaki hisse yapısındaki Ciner grubuna ait hisse oranları tek başına anlam ifade etmediği ve kontrol devrinin bu hisse yapısına rağmen 1.10.2002 tarihinde gerçekleştiği hükmüne varılmıştır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

a. Gazete Yayıncılığı

İnceleme konusu ilk işlem Sabah ve Takvim gazetelerin yayınlanmasına yönelik tüm mali, ticari, idari ve basın ve yayın haklarının Bilgin Grubu'ndan Ciner Grubu'na devri işlemidir.

Dolayısıyla ilgili pazarın belirlenmesinde bu iki gazetenin içinde bulunduğu pazarların dikkate alınması gerekmektedir.

140 Bilindiği gibi "Sabah" ve "Takvim" günlük, ulusal çapta dağıtımı yapılan gazetelerdir. Sabah gazetesi ülkemizde önemli satış rakamlarına ulaşabilen ve sektörde "büyük gazete" olarak bilinen bir gazetedir. Bu kategoride kabul edilebilecek diğer gazeteler Hürriyet ve Milliyet gazeteleridir. Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazeteleri, okuyucularca fiyat, verilen ekler ve nitelikleri açısından, reklam verenlerce de hedef kitleye ulaşım açısından benzer niteliktedirler. Diğer yandan Takvim, "ikincil gazeteler" olarak tabir edilebilecek olan daha çok dar gelirli okuyucuları hedef alan ve genellikle maliyetlerinin altında bir fiyatla satışa sunulan; çok az ilan ve reklam içeren gazetedir. Dolayısıyla, bu tür gazeteler genellikle büyük grupların "Amiral Gazete" olarak tabir edilen, 150 ilan ve reklam potansiyeli yüksek büyük gazetelerinin sabit giderlerini bölüşmek amacıyla faaliyet göstermektedir. Bu grupta Takvim, Gözcü, Posta, Aksam, Güneş ve Star gazeteleri sayılabilmektedir. Bu gazeteler de hedef kitleleri, sayfa yapıları, fiyatları, reklam gelirleri açısından birbirleri ile benzerlik göstermektedirler.

Medya gruplarının birden fazla gazeteye sahip oldukları ve bu gazetelerden en az birinin "amiral" gazete niteliği, diğerlerinin ise "ikincil" gazete niteliği taşıdığı görülmektedir. Birden fazla gazeteye sahip olma yolu ile gruplar, hem "amiral" gazetelerin sabit giderlerini paylaşırabilmekte hem de ürün farklılaştırması yoluyla değişik okuyucu kitlelerine farklı fiyattan hizmet 160 sunabilmektedirler.

Durum böyle olmakla beraber, devralma işleminin niteliği ve değerlendirmeye etki etmemesi sebebiyle (alıcı tarafın gazete yayıncılığı alanında daha önce hiçbir faaliyeti bulunmaması) farklı gazete kategorilerine ilişkin farklı pazarlar tanımlanmasına gerek bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu dosya itibarıyla ilk ilgili pazarın, "ulusal gazete yayıncılığı pazarı" olarak tanımlanmasında bir sakınca bulunmamıştır.

b) TV Yayıncılığı

Televizyon yayıncılığı piyasasında pazar tanımlarına ışık tutan dört kritere ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

170 Yayın Alanlarının Genişliğine Göre

Ulusal Kanal : Birden fazla verici istasyonu ile bir program kanalı üzerinden yapılan ve coğrafi bölgede en az bir ili içermek üzere ülkemizdeki yerleşim alanlarının en az % 70 ini kapsayan tek bir radyo veya televizyon kanalıdır. Ulusal kanallar tüm ülke genelinde izlenebilmektedir.

Bölgesel Kanal : Herhangi bir ulusal yayın şebekesinden bağımsız olarak, bir adet veya kapsama alanları birbirine bitişik birden fazla verici istasyonu ile bir program kanalı üzerinden yapılan ve en az üç komşu ili veya en fazla bir coğrafi bölgeyi kapsayan tek bir radyo veya televizyon program kanalıdır.

180 *Yerel Kanal* : Herhangi bir ulusal ya da bölgesel yayın şebekesinden bağımsız olarak ve maksimum radyasyon yönünde en çok 30 dBW (erp) etkin yayın gücü veren, radyo için bir, televizyon için ise en çok 3 verici istasyonu ile bir program kanalı üzerinden yapılan, stüdyo-verici veya vericiler arası program iletimi için uydu kullanmayan ve esas olarak bir yerleşim birimini (kent, kasaba ve benzeri) kısmen veya tamamen kapsayan tek bir radyo veya televizyon program kanalıdır. Türkiye'de 226 adet yerel televizyon kanalı faaliyet göstermektedir.

Tablo 5: Yayın Alanlarının Genişliğine Göre Kanal Sayıları

Kanal Türü	Sektör
Ulusal TV Kanalı	21
Bölgesel TV Kanalı	14
Yerel (mahalli) TV Kanalı	226
Toplam	261

Tablo 6: Ulusal Kanallar

1	Show TV	12	Kanal 7
2	Samanyolu	13	KanalE / CNBCe
3	Star TV	14	Cine 5
4	ATV	15	Kanal 6
5	Kanal D	16	Flash TV
6	TRT 1	17	NTV
7	TRT 2	18	Kral TV
8	BRT	19	TV 8
9	Joy TV	20	TRT GAP
10	CNN Türk	21	TRT Int.
11	TGRT		

190 Yayın Türlerinin Çeşitliliğine Göre

Genel Yayın Yapan Kanallar : Bu kanallar yayın programları, filmler, kültür, spor, magazin, çocuk, kadın, dizi, din, eğlence ve haber programları gibi çok farklı konuları içeren kanallardır. Ulusal yayın yapan televizyon kanallarının çoğu bu kategoridedir.

Tematik Yayın Yapan Kanallar : Bu kanallar ise genellikle tek bir program tipine (müzik, spor, haber, sinema gibi) ağırlık veren ve bu konuda yayın yapan kanallardır.

Finansman Türlerine Göre

200 *Parasız Kana:* İzleyicinin herhangi bir ücret ödemediği tüm kanallardır. Bu kanalların esas gelir kaynaklarını, yayınladıkları programların aralarına, önlerine veya sonrasına aldıkları reklamlar ve sponsorluklar oluşturmaktadır. Dolayısıyla, izleyici ve kanal arasında ticari bir ilişki bulunmamaktadır. Ticari ilişki, kanallar ile reklamverenler arasında olup bu piyasada tüketici konumunda olan reklamverenlerdir. Bu nedenle de, izlenme payları reklam geliri ile finanse edilen kanallar için çok önemlidir.

210 *Paralı (Şifreli) Kanal:* Yayın hizmetinden faydalanabilmek için izleyicilerin abone olarak belli bir süre için belli bir meblağ ödediği kanallardır. İzleyici sayısı, abone sayısı ile sınırlıdır ve bellidir. Her ne kadar bu kanallar da reklam ve sponsorluk alabiliyor olsalar da, gelirlerinin en önemli kısmını abonelerinden aldıkları abonelik ücretleri oluşturmaktadır. Dolayısıyla, parasız kanallardan farklı olarak, abone olan izleyici ile kanal arasında ticari bir ilişki söz konusudur ve kanallar için esas olan abone sayısı ve ücretidir.

Televizyon yayıncılığı alanında pazar tanımı yapılırken, yukarıda yer verilen unsurlar, televizyon kanallarının reklam geliri elde edebilme kabiliyetine etkileri açısından önem kazanmaktadır. Parasal kanallar haricinde, televizyon kanallarının temel finansman kaynağını reklam gelirleri oluşturmaktadır. Bu yayıncılık türünde pazar, reklamveren-yayıncı ilişkisi çerçevesinde şekillenmekte, televizyon kanallarının pazar gücü temel olarak reklam yeri satışlarına göre belirlenmektedir. Reklamverenler, reklam harcamalarını kanallar

220 arasında dağıtırken, kanalların hedef kitleye erişim olanaklarını, dolayısıyla kanalların yayın alanı ve izlenme oranı kriterlerini öncelikli olarak dikkate almaktadırlar.

Ulusal yayın yapan kanalların yayın alanlarının genişliği, reklamların hedef aldığı izleyicilere ulaşma olanaklarını artırmaktadır. Bu nedenlerle ulusal yayın yapan kanalların aynı pazar içinde ele alınması gerekmektedir. Ulusal yayın yapan kanallar ise, sahip oldukları izlenme oranları doğrultusunda reklam gelirlerinden paylarını almaktadır. Bugün itibarıyla karasal ulusal yayın yapan televizyon kanallarının daha fazla sayıda izleyiciye ulaşabilmek açısından büyük bir avantaja sahip olduğu bilinmektedir. (Bununla birlikte, diğer yayın 230 şekillerinin zaman içinde daha da yaygınlaşması ile bu durumun değişmesi beklenmektedir.)

Televizyon yayıncılığı faaliyetinin önemli ölçüde reklamveren-yayıncı ilişkisi çerçevesinde şekillendiği ve yukarıda anlatıldığı üzere reklamverenlerin reklam pastasını hedef kitleye erişim olanakları itibarıyla büyük ölçüde ulusal düzeyde yayın yapan açık kanallar arasında bölüştürdüğü dikkate alındığında, ikinci ilgili pazar ATV'nin de faaliyet gösterdiği "genel yayın yapan şifresiz ulusal televizyon yayıncılığı pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

240 Ulusal çapta günlük olarak yayınlanan gazetelerin dağıtım şirketleri vasıtasıyla ülke genelinde dağıtılması ve bölgeler arasında rekabetin farklılaşmasına yol açacak bir unsurun bulunmaması, ulusal televizyon yayıncılığında da televizyon yayınları ile ulaşılmak istenen pazarın ülke geneli olması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Devir İşleminin Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirilmesi

H.3.1.1. Kapsam Açısından Değerlendirme

250 1.10.2002 tarihli "Tam Ruhsat (Lisans) Sözleşmesi" ile Sabah ve Takvim gazetelerine ilişkin Bilgin Grubu'ndan Merkez Grubu'na devredilmiş olan haklar ile bahse konu gazetelerin kontrolü 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında fiilen el değiştirmiş olmaktadır. Yine 1.10.2002 tarihinde akdedilen "Münhasır Programcılık Sözleşmesi" ile de ATV televizyonunun programlarının hazırlanması ve reklam yeri satışı ile ilgili tüm faaliyetler Merkez Grubu tarafından yürütülmeye başlanmış, böylece 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir kontrol değişikliği gerçekleşmiştir.

H.3.1.2. Bildirim Eşikleri Açısından Değerlendirme

260 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi "Bu Tebliğ'in 2 inci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur" demek suretiyle hangi tür birleşme ya da devir işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

1997/6 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrası " *Tebliğ kapsamındaki birleşme ve devralmalardan Tebliğin 2 nci ve 4 üncü maddesi ile Rekabet Kurulu'nun iznine bağlı kılınan her türlü birleşme ve devralmanın, işlemin yapılmasından uygun bir süre (tercihen 30 gün) önce, Kurulumuza bildirilmesi ve Kurul'dan izin alınması zorunludur.*" diyerek birleşme ya da devir işlemlerinin gerçekleşmeden önce Rekabet Kurulu'na bildirilmesini öngörmektedir.

Dosya konusu devralma işleminde ilgili ürün pazarlarından biri olarak belirlenen günlük gazete yayıncılığı pazarında Sabah gazetesinin 2002 yılı cirosu YTL ve Takvim Gazetesinin ise YTL olarak olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla aynı grup içerisinde yer alan bu iki gazetenin toplam cirosu YTL olarak gerçekleşmiştir.

Diğer ilgili ürün pazarı olan TV yayıncılığı pazarında ise ATV televizyonunun 2001 yılı Pazar payı % 18, cirosu ise YTL olarak gerçekleşmiştir.

280 Devralan taraf olan Merkez Grubu'nun ilgili ürün piyasalarında faaliyeti o dönemde olmadığından ciro ve Pazar payı bulunmamaktadır.

Görüldüğü gibi devralma işlemi taraflarının her iki ilgili pazarlarındaki toplam ciroları 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen 25 trilyon TL'nin üzerindedir. Dolayısıyla söz konusu devralma işlemleri 4054 sayılı Kanun ve ilgili Tebliğ kapsamında bildirilmesi gereken bir işlemdir. Ancak bu işlem hakkında Kurum'a herhangi bir bildirimde bulunulmamıştır.

H.3.1.3. Bildirmeme Cezası

4054 sayılı Kanun'un idari para cezalarını düzenleyen 16. maddesinin (c) bendinde yer alan "*Birleşme veya devralmanın ya da 4 üncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içinde bildirilmemesi halinde ...*" ibaresi 5388 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un bazı maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun ile "*İzne tabi birleşme veya devralma işlemlerinin Rekabet Kurulunun izni olmaksızın gerçekleştirilmesi halinde*" şeklinde değiştirilmiştir. Görüldüğü gibi izne tabi olduğu halde Kurul'un izni olmaksızın hayata geçirilen birleşme ve devralmalar için Kanun'un 16. maddesinin (c) bendi uyarınca devralmayı gerçekleştiren taraflara idari para cezası uygulanması hükme bağlanmıştır.

300 Ayrıca Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında "*tüzel kişiliği olan teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin birinci fıkrada belirtilen para cezalarına çarptırılmaları halinde, bu tüzel kişiliğin yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere de şahsen verilen cezanın yüzde onuna kadar ayrıca para cezası uygulanır*" denilmektedir. Bu fıkra hükmü uyarınca devralmaya taraf teşebbüslerin yönetim kurullarında bulunan gerçek şahıslara da 16/(c) maddesi uyarınca verilen cezanın yüzde onu kadar idari para cezası verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla 1997/1 sayılı Tebliğ ve Kanun'un 16 maddesi hükümleri çerçevesinde, anılan devralma işlemine baktığımızda, yaklaşık 3 sene önce gerçekleştirilen ve izin alınması gereken işlemler olmalarına rağmen Rekabet Kurulu'na herhangi bir izin başvurusunda bulunulmamış ve konuyla ilgili olarak Kurul res'en inceleme başlatmıştır.

310 Bu nedenlerle, izne tabi olduğu belirlenen devralma işlemlerine taraf olan, anılan devralma işlemi Kurul'a bildirmekle yükümlü olan, ATV Televizyonu'nun devri dolayısıyla *Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*

ve *Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'ye ve Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle *Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.* ile, *Bilgin Yayıncılık A.Ş.*'nin Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca cezalandırılmaları gerektiği ve ayrıca devralma işleminin yapıldığı sırada

Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'nin yönetim kurulunda görev alan Önay Şevket Bilgin, Clifford Holmes Polley, Selim Gülmen, Birol Kaplan;

320 *Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Fercan Aykutlu, Naci Övünç ve Veli Ozan;

Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'nin yönetim kurulunda yer alan Fercan Aykutlu, Naci Övünç, Veli Ozan

Bilgin yayıncılık A.Ş.'nin yönetim kurulunda yer alan Dinç Bilgin, Önay Şevket Bilgin, Selim Gülmen ve Ali Çoksoy'a

4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesi gerekmektedir.

H.3.1.4. Bildirim Yükümlüğüne İlişkin Zamanaşımı

330 Kanun'un 19. maddesinde Kurulun para cezası ve süreli para cezası verme yetkisinin tabi olduğu zamanaşımı süreleri belirlenmiştir. Buna göre, "teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu veya bildirimle, bilgi verme ya da yerinde inceleme yapılmasıyla ilgili hükümlerin ihlali halinde (zamanaşımı süresi) üç yıl" olarak belirlenmiştir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise "...ihlalle ilgili olarak Kurulun inceleme veya araştırtma amacıyla yapacağı herhangi bir işlem, bu işlemin ilgili taraflardan birine tebliği anından itibaren zamanaşımını keser" demek suretiyle, hangi durumlarda zamanaşımı süresinin kesileceği belirtilmiştir.

340 Yukarıda da belirtildiği üzere anılan devralmanın gerçekleştiği tarih 1.10.2002 tarihi olup, 3 yıllık zamanaşımı 1.10.2005 tarihinde sona ermesi gerekmektedir. Ancak konuya ilişkin Kurulun 28.06.2005 tarihli kararı taraflara 1.8.2005 tarihinde bildirilerek bazı bilgi ve belgeler istenmiştir. Dolayısıyla taraflar 3 yıllık zamanaşımı süresi dolmadan anılan devralmanın incelemeye alındığına dair bilgiye vakıf olmuşlardır. (Kaldı ki konuya ilişkin daha önceki bir bilgi notu çerçevesinde 5.5.2005 tarihli yazıyla taraflardan bilgi istenmiş, tarafların cevapları 20.5.2005 ve 31.5.2005 tarihlerinde Kurum'a intikal etmiştir.) Bu nedenle taraflara ve onların yönetim kurulu üyelerine ceza verilmesinde bu hüküm açısından bir mahzur bulunmamaktadır.

H.3.2. Hakim Durum Değerlendirmesi

350 4054 Sayılı Kanun'un 7. maddesi "*Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır*" demek suretiyle hakim durum doğuran ya da mevcut bir

hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açan birleşme ve devralmaları yasaklamaktadır.

360 Yukarıdaki hükmün anılan devir işlemi çerçevesinde değerlendirmesine geçmeden önce, devir işleminin gerçekleştiği döneme ilişkin piyasa hakkında kısa bir bilgi vermekte fayda görülmektedir.

a. Gazete yayıncılığı piyasası

Devir işleminin gerçekleştiği 2002 yılından önceki yıla ait pazar payı verileri, sahiplikler açısından (ekonomik birlik) aşağıdaki şekildedir¹.

Tablo 7: Gazete Yayıncılığı Piyasasında Faaliyet Gösteren Grupların Pazar Payları

GRUP ADI	2001 NET SATIŞ	PAZAR PAYI 2001
Doğan Grubu	800.000	%48.5
Bilgin Grubu	395.000	%24
Çukurova Grubu	231.000	%14
Uzan Grubu	218.000	%13.5

Grupların ilgili ürün pazarları olarak ele alınan iki pazardaki pazar payları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 8: İlgili Ürün Pazarındaki Pazar Payları

YAYIN ADI	2000 NET SATIŞ	2001 NET SATIŞ	PAZAR PAYI 2000	PAZAR PAYI 2001
Hürriyet	660.000	560.000	%27	%34
Milliyet	380.000	240.000	%16	%14.5
Sabah	676.000	395.000	%28	%24
Akşam	185.000	231.000	%8	%14
Star	512.000	218.000	%21	%13.5

370 Görüldüğü gibi gazete yayıncılığı piyasasında Doğan grubu lider konumunu muhafaza etmekte, Bilgin grubu ise ikinci büyük yayıncı olarak görünmektedir. Her ne kadar piyasada önemli bir paya sahip olsa da Bilgin grubunun Doğan grubu dışındaki başkaca bir şirket tarafından alınması durumunda hakim duruma gelmesi olası görünmemektedir. Kaldı ki devralan taraf olan Merkez grubunun gazete yayıncılığı piyasasında faaliyetinin bulunmaması hakim durum değerlendirmesini gereksiz kılmaktadır.

380 Dolayısıyla devralan taraf olan Merkez Grubu'nun ilgili pazar olarak belirlenen gazete yayıncılığı piyasasında herhangi bir faaliyetinin bulunmaması nedeniyle pazarın yapısında bir değişiklik olmayacağı ve Sabah ile Takvim Gazetelerinin devri işlemine izin verilmesinde bir sakınca olmadığı kanaatine varılmıştır.

b. TV Yayıncılığı Piyasası

İlgili ürün piyasası anlatılırken geniş bir şekilde yer verildiği üzere TV yayıncılığı çeşitli parçalara bölünebilecek bir yapıda olup, ATV televizyonunun yayın çeşidine göre en dar şekilde tanımlanabilecek olan genel yayın yapan ve ulusal şifresiz televizyon yayıncılığı pazarında faaliyette bulunan TV kanalları aşağıda gösterilmektedir.

¹ Bu veriler 01-51/512-125 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'dan alınmıştır.

390

Tablo 9: Ulusal Kanallar

1	Show TV	12	Kanal 7
2	Samanyolu	13	KanalE / CNBCe
3	Star TV	14	Cine 5
4	ATV	15	Kanal 6
5	Kanal D	16	Flash TV
6	TRT 1	17	NTV
7	TRT 2	18	Kral TV
8	BRT	19	TV 8
9	Joy TV	20	TRT GAP
10	CNN Türk	21	TRT Int.
11	TGRT		

Görüldüğü gibi Türkiye geneline yayın yapan yaklaşık 21 adet ulusal kanal mevcut olup piyasa payları açısından da hiçbir grubun bu piyasada hakim durumda bulunmadığı anlaşılmaktadır. Devre konu işlem sonucunda ise, ATV televizyonunun yayın haklarını Bilgin grubundan alan Merkez grubunun bu alımdan önce ilgili ürün piyasasında herhangi bir faaliyeti bulunmaması nedeniyle ATV'nin pazar payında bir artış meydana gelmemiş, pazarda bir yoğunlaşma gerçekleşmemiştir.

400

Bunun dışında anılan devralma işleminin gerçekleştiği 2002 yılından itibaren ilgili ürün piyasalarında değerlendirmemizin aksi yönünde bir hareket gözlenmemiştir.

I.SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre:

1.

- a. ATV Televizyonu'nun Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'den Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye devri ve
- b. Sabah ve Takvim gazetelerinin Bilgin Yayıncılık A.Ş.'den Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'ye devri işlemlerinin

410

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7/2'nci maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi işlemler olduğu ve bu devralma işlemleri sonucunda ilgili pazarlarda hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azalmasının söz konusu olmadığı anlaşıldığından anılan devir işlemlerine izin verilmesine,

2. Öte yandan izne tabi olduğu anlaşılan devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun izni olmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle;

420

- a. ATV televizyonunun devri işlemi nedeniyle bu işleme taraf olan *Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş. ve Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye ve*
- b. Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle *Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. ve Bilgin Yayıncılık A.Ş.'ye*

4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ'e göre) her birine ayrı ayrı olmak üzere 1.450'şer YTL idari para cezası verilmesine

3. Ayrıca aynı Kanun'un 16. maddenin üçüncü fıkrası uyarınca;

a. ATV televizyonunun devri nedeniyle *Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'nin yönetim kurulunda görev alan Önay Şevket Bilgin, Clifford Holmes Polley, Selim Gülmen, Birol Kaplan ile *Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Fercan Aykutlu, Naci Övünç ve Veli Ozan'a,

430

b. Sabah ve Takvim gazetelerinin devri nedeniyle bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde *Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Fercan Aykutlu, Naci Övünç, Veli Ozan ile *Bilgin yayıncılık A.Ş.*'nin yönetim kurulunda yer alan Dinç Bilgin, Önay Şevket Bilgin, Selim Gülmen ve Ali Çoksoy'a

yukarıda teşebbüslere verilen cezanın takdiren %10'u oranında ve her birine ayrı ayrı olmak üzere 145'er YTL idari para cezası verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.